

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ЯҢА БҮЛӘК АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ БАШКАРМА КОМИТЕТЫ

КАРАР

«28» сентябрь 2020 ел

№ 6

Яңа Бүләк авыл жирлеге Башкарма комитеты Житәкчесе һәм Башкарма комитеты вазыйфай затлары тарафыннан гражданның мөрәжәгатьләрен карау буенча эш тәртибен раслау турында

«Россия Федерациясе гражданның мөрәжәгатьләрен карау тәртибе турында» 2006 елның 2 маендагы 59-ФЗ номерлы Федераль закон (алга таба – 2006 елның 2 маендагы 59-ФЗ номерлы Федераль закон), «Татарстан Республикасында гражданның мөрәжәгатьләре турында» 2003 елның 12 маендагы 16-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы, Яңа Бүләк авыл жирлеге уставы нигезендә

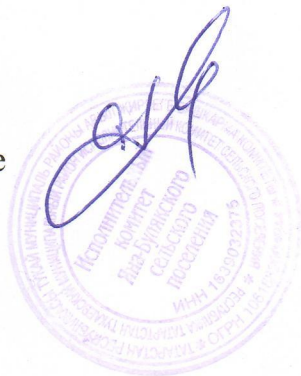
КАРАР БИРӘ:

1. Яңа Бүләк авыл жирлеге вазыйфай затлары тарафыннан гражданның мөрәжәгатьләрен карау һәм шәхси кабул итү тәртибен расларга (алга таба – тәртип).
2. Яңа Бүләк авыл жирлегенә жирле үзидәрә органнарына гражданның мөрәжәгатьләрен карау буенча әлеге тәртибкә таянып эш итәргә тәкъдим итәргә.
3. Гражданның мөрәжәгате буенча эш оештыруны, аларны үз вакытында карауны һәм үтәлешен контрольдә тоту тотуны Яңа Бүләк авыл жирлеге Башкарма комитеты Житәкчесенә (башлыгына) йөкләргә.
4. Җаваплы затларны билгеләргә:
  - гражданның мөрәжәгатьләрен, шул исәптән шәхси кабул итү вакытында кәргән, авыл жирлеге жирле үзидәрә органнарына почта элементсе, электрон документ айланыш системасы, муниципаль районның интернет-кабул итү бүлмәсе аша язмача килгән гражданның мөрәжәгатьләрен үз вакытында теркәү, гражданның язма мөрәжәгатьләрен үз вакытында карау һәм аларның үтәлешен контрольдә тоту буенча вазыйфай бурычлары нигезендә Яңа Бүләк авыл жирлеге Башкарма комитеты Житәкчесе урынбасары Сабирова Гүзәлия Әзһәт кызын.
5. Яңа Бүләк авыл жире үзидәрә органнарына гражданның мөрәжәгатьләрен үз вакытында теркәү, шулай ук мөрәжәгатьләренә үз вакытында каралуын һәм үтәлешен контрольдә тоту өчен җаваплы затларны билгеләргә.

6. Әлеге карарны районның рәсми сайтында һәм Татарстан Республикасы рәсми хокукий мәгълүмат порталында урнаштырырга.

7. Әлеге карар үтәлешен контрольдә тотуны үз жаваплылыгымда калдырам.

Яңа Бүләк авыл жирлеген
Башкарма комитеты Житәкчесе

М.С.Сагетдинов

Яңа Бүләк авыл жирлеге вазыйфай затлары тарафыннан гражданнарның мөрәжәгатьләрен карау һәм шәхси кабул итү тәртибе

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Яңа Бүләк авыл жирлеге вазыйфай затлары тарафыннан гражданнар мөрәжәгатьләрен карауның һәм шәхси кабул итүнең әлеге тәртибе (алга таба – тәртип) «Россия Федерациясе гражданнарының мөрәжәгатьләрен карау тәртибе турында» 2006 елның 2 маендагы 59-ФЗ номерлы Федераль закон (алга таба – 2006 елның 2 маендагы 59-ФЗ номерлы Федераль закон), «Татарстан Республикасында гражданнар мөрәжәгатьләре турында» 2003 елның 12 маендагы 16-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы нигезендә эшләнә.

1.2. Әлеге тәртип белән Россия Федерациясе гражданының (алга таба – граждан) Россия Федерациясе Конституциясе, Татарстан Республикасы Конституциясе белән беркетелгән жирле үзидарә органнарына мөрәжәгать итү хокукын гамәлгә ашыруга бәйле хокукый мөнәсәбәтләр жайга салына, шулай ук Яңа Бүләк авыл жирлеге жирле үзидарә органнары һәм вазыйфай затлары (алга таба – орган һәм вазыйфай затлар) тарафыннан гражданнарның мөрәжәгатьләрен карау тәртибе билгеләнә.

2. Әлеге нигезләмәдә кулланыла торган төп төшенчәләр

2.1. Граждан мөрәжәгате (алга таба – мөрәжәгать) – жирле үзидарә органына яисә вазыйфай затка язма рәвештә яисә электрон документ формасында жибәрелгән тәкъдим, гариза яки шикаять, шулай ук гражданның дәүләт органына, жирле үзидарә органына телдән мөрәжәгате;

2.2. тәкъдим – гражданның законнарны һәм башка норматив хокукый актларны, жирле үзидарә органнары эшчәнлеген камилләштерү, ижтимагый мөнәсәбәтләрне үстерү, дәүләт һәм жәмгыять эшчәнлегенә социаль-икътисадый һәм башка өлкәләрен яхшырту буенча рекомендациясе;

2.3. гариза – гражданның аның конституция хокукларын һәм ирекләрен яки башка затларның конституция хокукларын һәм ирекләрен гамәлгә ашыруда ярдәм итү турында үтенече, яисә законнар һәм башка норматив хокукый актлар бозылу, жирле үзидарә органнары һәм вазыйфай затлар эшендәге житешсезлекләр турында хәбәр итү, яисә күрсәтелгән органнарның һәм вазыйфай затларның эшчәнлегенә тәнкыйть;

2.4. шикаять – гражданның бозылган хокукларын, ирекләрен яки законлы мәнфәгатьләрен яисә башка затларның хокукларын, ирекләрен яки законлы мәнфәгатьләрен торгызу яисә яклау турында үтенече;

2.5. вазыйфаи зат – хакимият вәкиле функцияләрен даими, вакытлыча яисә махсус вәкаләт буенча башкаручы яисә жирле үзидарә органында оештыру - идарә итү, административ - хужалык функцияләрен башкаручы зат.

2.6. коллектив мөрәжәгать дигәндә ике яки аннан күбрәк гражданның, гражданның, шул исәптән юридик затлар берләшмәләре мөрәжәгәте, шулай ук тавыш бирү яки митингта яисә жылышта катнашучыларның имзаларын жыю юлы белән кабул ителгән мөрәжәгать аңлашыла.

3. Гражданның язма рәвештә язылган мөрәжәгатьләре

3.1. Гражданның язмага мөрәжәгатьләре тәкъдимнәр, гаризалар һәм шикаят рәвешендә керә.

3.2. Гражданның язма рәвештә бәян ителгән мөрәжәгәте мөрәжәгать жибәрелә торган жирле үзидарә органының исемен һәм адресын яисә тиешле вазыйфаи затның фамилиясен, исемен, атасының исемен, яисә тиешле затның вазыйфасын, шулай ук тәкъдимнең, гаризаның яки шикаятнең асылын бәян итүне, үз фамилиясен, исемен, атасының исемен (соңгысын – булган очракта), жавап жибәрелергә тиешле почта адресын, мөрәжәгәтне янадан адреслау турында хәбәрнамәне, шәхси имзаны һәм датаны үз эченә алырга тиеш.

3.3. Органга яисә вазыйфаи затка электрон документ рәвешендә кергән мөрәжәгать законнарда һәм әлеге тәртиптә билгеләнгәнчә каралырга тиеш. Мөрәжәгәттә граждан үз фамилиясен, исемен, атасының исемен (соңгысы – булган очракта), жавап жибәрелергә тиешле электрон почта адресын, мөрәжәгәтне янадан адреслау турында хәбәрнамәне мәжбүри рәвештә күрсәтә. Граждан мондый мөрәжәгәткә кирәкле документларны һәм материалларны электрон формада теркәргә хокуклы.

3.4. Гражданның тәкъдимнәр, гаризалар, шикаятләр белән Татарстан Республикасы дәүләт телләрендә, туган телдә яки Россия Федерациясе халыкларының теләсә кайсы башка телендә мөрәжәгать итәргә хокуклы. Гражданның тәкъдимнәренә, гаризаларына, шикаятләренә жавап мөрәжәгать телендә бирелә. Мөрәжәгать телендә жавап бирү мөмкин булмаган очракта, Татарстан Республикасы дәүләт телләре кулланыла.

3.5. Аларны хәл итү орган компетенциясенә керми торган мәсьәләләргә үз эченә алган язма мөрәжәгатьләр, аларны теркәгәннән соң жиде көн эчендә мөрәжәгәттә куелган мәсьәләләргә хәл итү компетенциясенә керә торган тиешле органга яисә тиешле вазыйфаи затка, мөрәжәгать жибәргән гражданның мөрәжәгәтне янадан адреслау турында хәбәр итеп, әлеге тәртипнең 1.5 пунктында күрсәтелгән очрактан тыш, жибәрелә. Шул ук вакытта хәбәрнамәнең текстында Федераль законның тиешле статьясына сылтама булырга тиеш.

3.6. Язма мөрәжәгәттә куелган мәсьәләләргә хәл итү берничә орган яисә вазыйфаи зат компетенциясенә керсә, мөрәжәгәтнең күчәрмәсе теркәлгәннән соң жиде көн эчендә тиешле органга яисә тиешле вазыйфаи затларга жибәрелә.

3.7. Карарына яисә гамәл кылуына (гамәл кылмавына) дөгъва белдерелгән органга яисә вазыйфаи затка шикаятне карауга жибәрү тыела.

3.8. Әлеге тыюга бәйле рәвештә, шикаятне мөрәжәгатътә куелган мәсьәләләрне хәл итү компетенциясенә керә торган органга яисә вазыйфай затка жибәрү мөмкин түгел, шикаят тиешле карарга яисә гамәлгә (гамәл кылмауга) билгеләнгән тәртиптә судка шикаят бирү хокукын аңлатып, гражданга кире кайтарыла.

3.9. Язма мөрәжәгатъ тексты тәкъдимнең, гаризаның яки шикаятнең асылын билгеләргә мөмкинлек бирмәгән очракта, мөрәжәгатъкә жавап бирелми һәм ул аларның компетенциясе нигезендә органга яисә вазыйфай затка каралуга жибәреләргә тиеш түгел, бу хакта мөрәжәгатъне теркәгәннән соң жиде көн эчендә мөрәжәгатъ жибәргән гражданга хәбәр ителә.

3.10. Мөрәжәгатъ жибәргән гражданның фамилиясе яки жавап жибәреләргә тиешле почта адресы булмаган язма мөрәжәгатъкә жавап бирелми. Әгәр күрсәтелгән мөрәжәгатътә эзерләнгән торган, эшләнгән торган яисә башкарылган хокукка каршы гамәл, шулай ук аны эзерләүче, башкаручы яки башкарган зат турында мәгълүматлар булса, мөрәжәгатъ теркәләргә һәм органга компетенциясе нигезендә жибәреләргә тиеш.

3.11. Гражданның органың вазыйфай затларына шәхсэн яисә үз вәкиле аша мөрәжәгатъ итәргә хокуклы.

3.12. Суд карарына шикаят белдерелә торган мөрәжәгатъ, теркәлгән көннән жиде көн эчендә, әлеге суд карарына шикаят бирү тәртибен аңлатып, мөрәжәгатъ жибәргән гражданга кире кайтарыла.

3.13. Әгәр кергән мөрәжәгатътә әдәпсез яисә мәсхәрәле гыйбарәләр, вазыйфай затның, шулай ук аның гаилә әгъзаларының тормышына, сәламәтлегенә һәм мөлкәтенә янаулар булса, ул анда куелган сорауларның асылы буенча жавапсыз калдырылырга мөмкин. Бу очракта мөрәжәгатъ жибәргән гражданга мөрәжәгатъ итү хокукын явыз ният белән куллануга юл куймау турында хәбәр ителә.

3.14. Гражданның язма мөрәжәгатендә элегрәк жибәрелгән мөрәжәгатъләргә бәйле рәвештә, аңа асылы буенча берничә тапкыр язма жаваплар бирелгән сорау булган, шул ук вакытта мөрәжәгатътә яңа дәлиләр яки хәлләр китерелмәгән очракта, күрсәтелгән мөрәжәгатъ һәм элек жибәрелгән мөрәжәгатъләр бер үк вазыйфай затка берничә тапкыр юнәлтелгән шартта, вазыйфай зат чираттагы мөрәжәгатънең нигезсезлегенә һәм әлеге мәсьәлә буенча граждан белән язылышуну туктату турында карар кабул итәргә хокуклы. Бу карар турында мөрәжәгатъ жибәргән гражданга хәбәр ителә.

3.14.1 Интернет мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә органың рәсми сайтында 3.3 пункты нигезендә урнаштырылган сорауны үз эченә алган мөрәжәгатъ кергән очракта, мөрәжәгатъне теркәгән көннән жиде көн эчендә мөрәжәгатъне жибәргән гражданга Интернет мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә мөрәжәгатътә куелган сорауга жавап урнаштырылган рәсми сайтың электрон адресы хәбәр ителә, шул ук вакытта суд карарына шикаят белдерелгән мөрәжәгатъ кире кайтарылмый.

3.15. Мөрәжәгатътә куелган мәсьәләнең асылы буенча жавап дәүләт яки Федераль закон тарафыннан саклана торган башка серне тәшкит итүче белешмәләргә игълан итмичә биреләргә мөмкин булмаган очракта, мөрәжәгатъ жибәргән гражданга әлеге мәгълүматларны хәбәр итү мөмкин булмауга бәйле

рәвештә, анда куелган мәсьәләнең асылы буенча җавап бирү мөмкинлеге булмау турында хәбәр ителә.

4. Гражданнарның язмача мөрәҗәгатьләрен кабул итү, теркәү һәм исәпкә алу

4.1. Почта жиберүләрендә булырга мөмкин шартлаткыч, агулы һәм башка куркыныч әйберләргә үз вакытында ачыклау һәм йогышсызландыру максатында, аларны тышкы яктан карау үткәрелә. Мондый әйберләр ачыкланган яки аларның булуына шик туган очракта, почта жиберүләре белән алга таба һәр эш кичекмәстән туктатыла һәм куркынычсызлык органының тиешле бүлекчәсе белгече чакырыла. Белгеч чакыртыу белән бер үк вакытта почта жиберүләрен мәҗбүри изоляцияләп, куркынычсызлык чаралары да күрелергә тиеш.

Террорчылык актларын һәм башка җинаятьләргә кылу куркынычы булган язма мөрәҗәгатьләргә алганда, оператив-эзләү чараларын һәм тикшерү гамәлләрен үткәргәндә файдаланылырга мөмкин булган эзләрне саклау өчен чаралар күрелә.

4.2. Язма мөрәҗәгатьләргә кабул иткәндә, аларның адресларының дөрөслеге тикшерелә. Билгеләнеше буенча китерелмәгән хатлар ачылмаган хәлдә кичекмәстән элемент почта предприятиесенә адресатка жиберү өчен кире кайтарыла.

Конвертларны ачканда, аларда хат һәм конвертка теркәлгән документлар (ертылган документлар беркетелә) тикшерелә, кергән документлар (паспорт, хәрби билет, хезмәт кенәгәсе, пенсия таныклыгы һ.б., шулай ук фотографиялар һәм хатка башка кушымталар) хат текстының алдына скрепка белән беркетелә. Кушымта яки хат текстының юклыгы ачыкланган очракта, конвертка текрәлә торган белешмә төзелә һәм бу хакта гражданга хәбәр ителә.

4.3. Барлык язма мөрәҗәгатьләр органга яисә вазыйфаи затка кергән көннән өч көн эчендә теркәлә. Һәр мөрәҗәгатькә тәртип буенча теркәү номеры бирелә. Һәр яңа календарь елында яңадан кергән мөрәҗәгатьләргә нумерациясе беренче номердан башлана.

4.4. Кәгазьдә кергән язма мөрәҗәгатьләр мәҗбүри рәвештә сканерлана һәм электрон документ әйләнеше системасына йөкләнә.

4.5. Гражданин шикәятендә күрсәтелгән белешмәләр ахыргы карарны чыгару өчен җитәрлек булмаганда, гамәлләргә шикәять белдерелә торган учреждениедән яки заттан тикшерү материаллары, карар кабул итүнең нигезлегенә турында бәяләмә белән соратып алына.

4.6. Әгәр барлык сораулар каралса, алар буенча тиешле чаралар күрелсә һәм гамәлдәге законнардагы туры килә торган тулы җаваплар бирелсә, гражданнарның хатлары хәл ителгән дип санала.

4.7. Башкаручы тарафыннан эзерләнгән мөрәҗәгатькә җавап проекты орган җитәкчесенә яки компетенцияләргә нигезендә мөрәҗәгатьләргә җавапларны имзаларга вәкаләтле затларга кул куюга тапшырыла. Башкаручы (кул куйган затлар белән бер үк вакытта) җавапларның эчтәлегенә, ачыклыгы һәм төгәллегенә, норматив актларга сылтаманың дөрөслегенә өчен җаваплылыкка ия.

4.8. Органның вазыйфаи затлары:

а) мөрәҗәгатьне объектив, һәрьяклы һәм үз вакытында карауны тәмин итәләр, кирәк булган очракта - мөрәҗәгать жибергән гражданин катнашында;

б) мөрәжәгатьне карау өчен кирәкле документларны һәм материалларны башка дәүләт органнарында, жирле үзидарә органнарында һәм башка вазыйфай затлардан, шул исәптән электрон формада соратып алалар, судлардан, сорау алу органнарыннан һәм алдан тикшерү органнарыннан тыш;

в) гражданның бозылган хокукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәгатьләрен торгызуга яки яклауга юнәлдерелгән чаралар күрәләр;

г) мөрәжәгатьтә куелган мәсьәләләрнең асылы буенча, әлеге тәртипнең 1.5, 1.6, 1.8, 1.9, 1.10, 1.11 пунктларында күрсәтелгән очраклардан тыш, язма җаваплар бирәләр;

д) гражданга аның мөрәжәгатен башка дәүләт органына, жирле үзидарә органына яисә башка вазыйфай затка аларның компетенциясе нигезендә карау өчен җибәрү турында хәбәр итәләр.

4.9. Мөрәжәгатьне караганда, мөрәжәгатьтәге мәгълүматларны, шулай ук гражданның шәхси тормышына кагылышлы мәгълүматларны аның ризалыгыннан башка хәбәр итү рөхсәт ителми. Мөрәжәгатьтә куелган мәсьәләләрне хәл итү компетенциясенә кергән органга яисә вазыйфай затка язма мөрәжәгать җибәрү мөрәжәгатьтәге мәгълүматларны тарату булып тормый.

4.10. Гражданның язмача мөрәжәгатьләре теркәү көненнән 30 көн эчендә карала.

4.11. Мөрәжәгатьләренә карау срогы башлану дип аларны теркәү көне санала. Мөрәжәгатьләренә карау срогы тәмамлану дип мөрәжәгать авторына җавапка имза кую датасы санала.

4.12. Билгеләнгән тәртиптә каралган мөрәжәгатьләр буенча карарлар чикләнгән файдаланудагы хезмәт мәгълүматына керә алмый.

4.13. Язма мөрәжәгатькә җавап орган җитәкчесе тарафыннан аларның компетенциясе нигезендә имзалана. Җавап граждан күрсәتكән адреска җибәрелә.

Мөрәжәгатькә җавап электрон документ формасында мөрәжәгатьтә күрсәтелгән электрон почта адресы буенча һәм язма формада кергән мөрәжәгатьтә күрсәтелгән почта адресы буенча язма формада җибәрелә.

Моннан тыш, билгесез затлар даирәсе мәнфәгатьләренә кагылган тәкъдимне, гаризаны яки шикаятьне үз эченә алган мөрәжәгатькә, аерым алганда, билгесез затлар даирәсенә карата чыгарылган суд карарына карата шикаять белдерелә торган мөрәжәгатькә җавап, шул исәптән суд карарына шикаять бирү тәртибен аңлатып, Интернет мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә органның рәсми сайтында әлеге тәртипнең 4.11 пункты таләпләрен үтәп урнаштырылырга мөмкин.

5. Коррупция юнәлеше фактлары буенча гражданның мөрәжәгатьләре белән эшләү тәртибе

5.1. Коррупциягә каршы хокук бозулар турында мәгълүмат ачыкланган мөрәжәгатьне алдан карау процедурасын уздырганнан соң, мөрәжәгать кичекмәстән орган җитәкчесенә тапшырыла.

Җитәкче резолюцияләр куя һәм башкаручыларны билгели. Мөрәжәгатьне карау аерым контрольгә куела.

5.2. Карары яки гамәл кылуы (кылмавы) мөрәжәгать итү предметы булып торган органга яисә вазыйфай затка мөрәжәгать жибәрелми.

5.3. Мөрәжәгатьтә эзерләнгән торган, эшләнгән торган яисә башкарылган хокукка каршы гамәл, шулай ук аны эзерләүче, башкаручы яки башкарган зат турында мәгълүматлар булса, мөрәжәгать теркәлә һәм органга компетенциясе нигезендә жибәрелә.

5.4. Мөрәжәгатьтә муниципаль хезмәткәр тарафыннан муниципаль хезмәт белән бәйлә вазыйфаларны, чикләүләрне һәм тьюларны үтәмәү, шулай ук хезмәт тәртибенә карата таләпләрне үтәмәү, муниципаль хезмәткәрдә мәнфәгатьләр конфликтына китерә яки китерә ала торган шәхси кызыксынучанлык, мәнфәгатьләр каршылыгы барлыкка килү, муниципаль хезмәткәртарафыннан башка коррупцион хокук бозулар кылу ихтималы турында мәгълүматлар булса, орган житәкчесе кадрлар хезмәтенә коррупцион һәм башка хокук бозуларны профилактикалау буенча бүлекчәсе вазыйфай затының (коррупцион һәм башка хокук бозуларны профилактикалау буенча эш өчен җаваплы вазыйфай затларның) доклад язмасы нигезендә мөрәжәгатьтә баян ителгән фактларга карата тикшерү үткәрүнең максатчанлыгы турында карар кабул итә. Әлеге тикшерү хезмәт тәртибе таләпләрен (муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан чикләүләрне һәм тьюларны, мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау яисә жайга салу турында таләпләрне үтәү, «Коррупциягә каршы тору турында» 2008 елның 25 декабрендәге 273-ФЗ номерлы Федераль законда һәм башка федераль законнарда билгеләнгән бурычларны үтәү) үтәүне тикшерү булып тора һәм Муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүне дөгьвалаучы гражданныр һәм муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан бирелә торган мәгълүматларның дөреслеген һәм тулылыгын тикшерү турында нигезләмәгә таянып үткәрелә.

5.5. Мөрәжәгатьтә баян ителгән фактларны оператив-эзләү чараларын үткәрү юлы белән тикшерү зарур булса, мөрәжәгатьне карау барышында оператив-эзләү эшчәнлеген гамәлгә ашыруга вәкаләтле дөүләт органнарына запрос жибәрелә.

5.6. Вәкаләтле органга кергән коррупция юнәлешендәге фактлар буенча гражданныр мөрәжәгәте әлеге тәртиптә билгеләнгәнчә каралырга тиеш.

5.7. Мөрәжәгатьтә куелган барлык сораулар буенча гражданныр җавап жибәргәннен соң, мөрәжәгать контрольдән алына.

6. Гражданнырны шәхси кабул итүне оештыру

6.1 Гражданнырны шәхси кабул итү Яңа Бүләк авыл җирлеге Башкарма комитеты житәкчесе, аның урынбасары тарафыннан үткәрелә.

6.2 Кабул итү урыны, кабул итү өчен билгеләнгән көннәр һәм сәгатьләр, гражданнырны кабул итү өчен җаваплы вазыйфай затларның элементә телефоннары турында мәгълүмат массакүләм мәгълүмат чаралары аша гражданнырға житкерелә һәм Интернет мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә Яңа Бүләк авыл җирлегенә рәсми сайтында урнаштырыла. Әлеге мәгълүмат шулай ук Яңа Бүләк авыл җирлегенә мәгълүмат стендларында урнаштырыла.

6.3. Гражданнырны кабул итүне теркәү һәм исәпкә алуны органның оештыру эшләре бүлегенә эйдәп баручы белгече вазыйфай бурычлары нигезендә

гражданнарны кабул итүне исәпкә алу журналында (1 нче кушымта) алып бара. Телдән мөрәжәгатьләрнең эчтәлегенә гражданның шәхси кабул итү карточкасына (2 нче кушымта) кертелә, ул гражданны кабул итү датасы, аның фамилиясе, исеме, атасының исеме (соңгысы – булганда), аның яшәү урыны, кабул итүне алып баручы вазыйфай (вәкаләтле) затның фамилиясе, телдән мөрәжәгатьнең эчтәлегенә һәм аның буенча кабул ителгән чаралар турында мәгълүматларны үз эченә алырга тиеш. Күрсәтелгән реквизитлар башка кирәкле мәгълүматлар белән тулыландырылырга мөмкин.

6.4. Шәхси кабул итү вакытында граждан шәхесен таныкларчы документны күрсәтә. Граждан мондый документны күрсәтүдән баш тарткан очракта, аның мөрәжәгате аноним буларак карала.

6.5. Кабул итүне гамәлгә ашыручы вазыйфай (яки вәкаләтле) зат гражданны игътибар белән тыңларга һәм аның мөрәжәгатенә асылын жентекләп тикшерергә тиеш. Әгәр телдән мөрәжәгатьтә бәян ителгән фактлар һәм хәлләр ачык булса һәм өстәмә тикшерү таләп итмәсә, мөрәжәгатькә җавап граждан ризалыгы белән шәхси кабул итү барышында телдән бирелергә мөмкин, бу хакта гражданны шәхси кабул итү карточкасында языла һәм граждан имзасы белән раслана. Калган очракларда мөрәжәгатьтә куелган сорауларның асылы буенча язмача җавап бирелә.

Әгәр мөрәжәгатьтә хәл ителеше компетенциягә керми торган мәсьәләләр булса, гражданга аңлатма бирелә: аңа кая һәм нинди тәртиптә мөрәжәгать итәргә кирәк.

Әгәр гражданга элек мөрәжәгатьтә куелган сорауларның асылы буенча җавап бирелгән булса, шәхси кабул итү барышында мөрәжәгатеңе алга таба караудан баш тартырга мөмкин.

6.6. Вазыйфай затлар гражданнарны шәхси кабул итүгә бәйле мәсьәләләр буенча башка жирле үзидарә органнарына, предприятиеләргә, учреждениеләргә яки оешмаларга мөрәжәгать итәргә хокуклы, аларның житәкчеләре һәм хезмәткәрләре аларга ярдәм күрсәтергә бурычлы: кирәкле белешмә һәм мәгълүмати материаллар (норматив хокукый актлар нигезендә хәбәр ителергә тиеш булмаган мәгълүматлардан тыш) тапшырырга, квалификацияле консультациялар, элемент белән тәмин итәргә, кабул итү өчен хезмәткәрләргә җибәрергә һ.б.

6.7. Граждан кабул итү бүлмәсендә әйләнә-тирәдәгеләрнең торышына һәм сәламәтлегенә турыдан-туры куркыныч тудыручы гамәлләр кылган очракта, кабул итүне алып баручы вазыйфай (яисә вәкаләтле) зат Россия Федерациясе законнары нигезендә тиешле чаралар күрә. Кирәк булганда, эчке эшләр органнары һәм ашыгыч медицина ярдәме хезмәткәрләре чакырыла.

6.8. Органнарда гражданнарны шәхси кабул итү өчен билгеләнгән көннәрдә һәм сәгатьләрдә беренче чиратта шәхси кабул итү хокукына ия:

1) I, II төркем инвалидлар һәм (яки) аларның законлы вәкилләре (ата-ананың берсе, уллыкка алуучылар, опекун яки попечитель);

2) Бөек Ватан сугышы ветераннары, Россия Федерациясе Геройлары, Советлар Союзы Геройлары, Социалистик Хезмәт Геройлары, Россия Федерациясе Хезмәт Герое, сугыш хәрәкәтләре ветераннары;

3) инвалид балалар, ятим балалар, ата-ана тәрбиясеннән мәхрүм калган балалар, ятим балалар һәм ата-ана тәрбиясеннән мәхрүм калган балалар арасынан затлар, шулай ук аларның законлы вәкилләре һәм мондый балаларның хокукларын һәм

законлы мәнфәгатьләрен тәэмин итүгә һәм яклауга бәйле мәсьәләләр буенча мөрәжәгать иткән вәкилләр;

4) кабул итүгә өч яшькә кадәрге балалар беләнкилгән гражданнар.

6.9. Шәхси кабул итү вакытында 1-4 пунктларда күрсәтелгән гражданнар беренче чиратта шәхси кабул итү хокукын раслаучы документны күрсәтәләр.

6.10. Органнар житәкчеләре беренче чиратта шәхси кабул итүгә хокукы булган гражданнарның өстәмә категорияләрен билгели алалар.

6.11. Беренче чиратта шәхси кабул итү хокукына бер үк вакытта берничә граждан ия булса, күрсәтелгән гражданнарны кабул итү аларның шәхси кабул итүгә килүе тәртибендә гамәлгә ашырыла.

7. Мөрәжәгатьләр белән эшләү торышын тикшерү һәм аларны карауны контрольдә тоту. Мөрәжәгатьләрдә булган мәгълүматны анализлау һәм гомумиләштерү

7.1. Органнар һәм вазыйфаи затлар үз компетенциясе чикләрендә мөрәжәгатьләрне карау тәртибенең үтәлешен контрольдә тоталар, кергән мөрәжәгатьләрнең эчтәлеген анализлыйлар, гражданнарның хокукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәгатьләрен бозу сәбәпләрен үз вакытында ачыклау һәм бетерү буенча чаралар күрәләр.

7.2. Барлык язмача мөрәжәгатьләр, шулай ук гражданнарны шәхси кабул итү вакытындагы мөрәжәгатьләр үтәлү сроклары буенча контрольдә булырга тиеш, аларны карау нәтижәләре турында авторга җавап бирү яки тиешле орган яисә вазыйфаи зат запросы буенча мәгълүмат бирү таләп ителә.

7.3. Турыдан-туры контроль буенча эш Яңа Бүләк авыл җирлеге Башкарма комитеты житәкчесенә йөкләнә.

Мондый контрольне гамәлгә ашыручы затлар хокукы:

а) башкаручылардан һәм аларның турыдан-туры житәкчеләреннән мөрәжәгатьләрне карау барышы турында кирәкле мәгълүматларны соратып алырга;

б) билгеләнгән тәртиптә мөрәжәгатьләрне карау торышын чагылдыручы материаллар белән танышырга;

в) тиешле вазыйфаи затларга мөрәжәгатьләрне карауны тикшерү барышында ачыкланган җитешсезлекләрне бетерү буенча тәкъдимнәр кертергә.

7.4. Гражданнарның мөрәжәгатьләре керүгә йогынты ясый торган сәбәпләрне ачыклау һәм бетерү максатында, еллык хисапны эзерләгәндә гражданнардан кергән мөрәжәгатьләргә гомумиләштерү һәм анализ ясала. Күрсәтелгән анализда кергән, бүтән адрес белән жиберелгән һәм каралган язма мөрәжәгатьләрнең, электрон документ формасында мөрәжәгатьләрнең саны турында, шәхси кабул итүдә кабул ителгән гражданнар саны, гражданнарны шәхси кабул итү һәм күчмә кабул итү буенча вәкаләтле затлар турында, мөрәжәгатьләр тематикасы турында мәгълүмат булырга тиеш.

7.5. Мөрәжәгатьләр белән эшләүнең торышы (гражданнардан кергән мөрәжәгатьләргә анализ) Яңа Бүләк авыл җирлеге Башкарма комитеты житәкчесенең еллык хисабында чагыла һәм бирелгән форма буенча Интернет

челтәрендә Яңа Бүләк авыл җирлегенең рәсми сайтында урнаштырыла (3 нче кушымта).

Гражданнар мөрәжәгатъләрен
карау буенча эш тәртибенә
1 нче кушымта

Гражданнарны кабул итүне теркәү журналы

№	ФИАи, туган елы	Эш урыны	Адресы, телефон номеры	Сорауның эчтәлеге	Искәрмә

Гражданнар мөрәжәгатьләрен
карау буенча эш тәртибенә
нче кушымта

ЯҢА БҮЛӘК АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ БАШКАРМА КОМИТЕТЫ

КИЛҮЧЕНЕҢ ШӘХСИ КАРТОЧКАСЫ

ФИАи _____

Яшәу урыны _____

Социаль хәле _____

Ташламалы состав _____

Мөрәжәгать итү датасы «__» _____ 202__ ел, журналда теркәү номеры _____

Сорау темасы _____

Әлеге сорау буенча беренче тапкыр, кабат мөрәжәгать итә _____

(кирәкчесенең астына сызарга, әгәр мөрәжәгать кабатланса, алдагы мөрәжәгатьнең датасын күрсәтергә)

Сорауның кыскача эчтәлегә _____

_____
_____
_____
_____

Житәкченең күрсәтмәләре _____

_____
_____
_____

Мөрәжәгать буенча нәтижәләр _____

_____
_____

Өңгәмәне алып барды _____

Телдән жавапка риза _____

«__» _____ 202__ ел

_____

(имза)

Гражданнар мөрәжәгатьләрен
карау буенча эш тәртибенә
нче кушымта

Яңа Бүләк авыл җирлеге Башкарма комитетында
гражданнар мөрәжәгатьләре белән эшләү турында
статистик мәгълүматлар

Мәгълүмат исеме	Цифрлы мәгълүматлар	
	_____ел	_____ел
Барлык кәргән мөрәжәгатьләр (хат, шәхси кабул итү, электрон мөрәжәгатьләр)		
шул исәптән электрон мөрәжәгатьләр (Интернет, электрон почта)		
Шул исәптән шәхси кабул итүдә кабул ителде:		
Контрольгә алынды		
Уңай хәл ителде		
Урынга чыгу белән тикшерелде		